

**KADİM KÜLTÜRLER
VARLIK VAROLUŞ SIRLARI
(Din, Bilim ve Felsefede)**

Fevzi ACEVİT

© Copyright 2026

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN	Sayfa Tasarımı
978-625-375-926-1	Akademisyen Dizgi Ünitesi
Kitap Adı	Yayıncı Sertifika No
Kadim Kùltürler Varlık Varoluş Sırları (Din, Bilim ve Felsefede)	47518
Yazar	Baskı ve Cilt
Fevzi Acevit	Vadi Matbaacılık
Yayın Koordinatörü	Bisac Code
Yasin DİLMEN	ARC025000
	DOI
	10.37609/akya.4055

Kütüphane Kimlik Kartı
Acevit, Fevzi.

Kadim Kùltürler Varlık Varoluş Sırları (Din, Bilim ve Felsefede) / Fevzi Acevit.
Ankara : Akademisyen Yayınevi Kitabevi, 2026.
331 s. : resim, şekil. ; 160x235 mm.
ISBN 9786253759261

GENEL DAĞITIM
Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A Yenışehir / Ankara
Tel: 0312 431 16 33
siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840.

Yn.: Yazarın Notu

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	1
YILDIZLAR VE İNSAN.....	1
A) VARLIK PROBLEMİ.....	3
1. Bilimde ve Düşüncede Varlık	3
2. Felsefe ya da Hikmet	5
3. Var, Varoluş ve Varlık Kavramları	6
4. Varlık -Yokluk Problemi	11
4.1. Boşluk Boş mu?.....	12
4.2. Yokluk Varlık İlişkisi	12
4.3. Kadim- Hadis Ayırımı.....	14
4.4. Cevher-Araz İlişkisi.....	15
4.4.Töz (Cevher).....	16
B) BATI KÜLTÜRLERİNDE VARLIK ANLAYIŞLARI	19
Metafiziğin Tarihsel Gelişimi	20
B.1. Metafizik	19
B.2.Ontoloji.....	20
B.3. İdealizm.....	21
B.4. Düalizm (İkicilik).....	21
B.4.1. Descartes (1596-1650) ve Düalizm Felsefesi	22
B.4.2. Baruch Spinoza (1692-1677)	22
B.5. Süreç Metafiziği (Varlık, Oluştur).....	23
C) ANTİK ÇAĞ DÜŞÜNÜRLERİ -VARLIĞIN MAHİYETİ.....	31
C.1. Miletli Thales	31
C.2. Varlık İdeadır.....	32
C. 2.1. Sokrates (MÖ 470-399)	32
C. 2.2. Platon (Eflatun) Felsefesi.....	35
C.2.3. Aristoteles (MÖ 384-322).....	44

C.3 . Platon Aristoteles Felsefeleri Benzerlikler ve Farklar.....	51
C.4.Stoa Felsefesi.....	55
C.5. Varlık Hem İdea Hem Maddedir	57
C.6. Varlık Maddedir (Materyalizm).....	63
C.6.1. Materyalist Düşüncenin Antik Çağdaki Öncülleri.....	65
C.6.2.Üstat Xun Kuang	66
C.6.3.Anaksagoras (MÖ 500-428)	66
C.6.4. Demokritos (M.Ö 460-370)	73
C.6.5. Epikuros (MÖ 341-270).....	74
C.6.6. “Lucretius (MÖ 99–55)	76
C.6.7. Pierre Gassendi (1592–1655).....	76
C.6.8. Arthur Schopenhauer (1788- 1860)	77
C.6.9. Thomas Hobbes (1588-1679)	78
C.7. Varoluş Felsefesi (Egzistansiyalizm).....	81
C.8. Skolastik Felsefe	83
C.8.2. St. Augustinus (354-430)	84
C.8.3. St. Anselmus	85
C.8.4. Thomas Aquinas (1225 -1274).....	87

D) UZAK DOĞU KÜLTÜRLERİ

D.1.Taoizm/Daoizm (Taoculuk)	93
D.2. Brahmanizm	100
D.3. Budizm	103
D.4. Hinduizm.....	107
D.5. Mitolojilerin İnsanlık Tarihindeki Rolü	113
D.6. Âlemin Yaratıcısı ve Varoluşu Kuramları	115
D.6.1. Tanrı (İlah)	115
D.6.2. Deizm	116
D.6.3. Panteizm (Tüm Tanrıcılık)	116
D.6.4. Pan-enteizm (Süreç Felsefesi).....	119
D.6.5. Ateizm	120

E) ORTA DOĞU KÜLTÜRLERİ	121
E.1. Mezopotamya Mitolojisi	123
E.1.1. Sümer *Panteonu	124
E.1.2. Sümer Kozmolojisi	125
E.1.3. İlk Deniz: NAM.MU	126
E.1.4. Kozmik Dağ: HUR. SAG.....	126
E.1.5. Gökle Yer Ayrıldığında.....	127
E.1.6. Kozmos Yasaları (Me).....	128
E.1.3. Anunnakiler ve Dünya	130
E.1.4. Sümer Tanrıları İnsanı Niçin Yarattı?.....	132
E.1.5 Tanrılar Savaşı.....	134
E.2. Akad ve Babil Kozmolojileri.....	137
E.2.1. Akadlar ve Kozmolojileri.....	137
E.2.2. Babil Kozmolojisi	139
E.2.2.1. Acı Nehirle Çevrili Ada	140
E.2.2.2. Su Üstünde Yüzen Evren	140
E.2.2.3. Karanlığın Sonsuz Evi	140
E.2.2.4. Işıltılı Gökyüzü	141
E.3. Kadim Dinlerde	143
E.3.1. Hermetizm (Hermesçilik)	144
E.3.2. İdris Peygamber	147
E.3.3. Hermetika/ Zümrüt Tabletler.....	149
E.3.4. Kadim Mısır İlahiyatında Hermes.....	153
E.3.5. İslam Düşüncesinde Hermetik Etkiler	159
E.3.6. Hristiyanlıkta Hermetik Etkiler.....	162
E.3.2.“Atlantis’in Sonu Mısır’ın Başlangıcı”.....	166
E.3.8. Antik Mısır Mitosları	173
E.3.9.Kadim Mısır Kozmolojisi	179
E.3.10. Kadim Pers Dini Mitraizm.....	186
E.3.11. Zerdüştlük ve Son Zerdüşť	194
E.3.12. Zerdüştilik	201
E.3.13. Maniheizm (MS 3. Yüzyıl)	211
E.3.14. Sabiilik (Mandeizm)	220

F. SEMAVİ DİNLERDE	225
F.1. Eski Ahit'te Varlık ve Kâinat	226
F.2. Yeni Ahit (İncil).....	227
F.3. Kur'an'da Varlık ve Kâinat	233
F. 4. Antik Grek Felsefesinin	245
G) VARLIK VE OLUŞUN DOĞASI.....	258
G.1. Varoluş Nasıl Açıklanır	263
G.2. Doğuş ve Tekâmül.....	265
G. 3. Varoluş ve Enerji.....	266
G. 4. Sûfî Düşüncede Kâinat ve İnsan	269
G.5. Tecelli Kavramı ve Anlam Boyutları	271
G. 7. Gök Yer ve İnsanın Varoluşu.....	279
G.8. Boşluk Yokluk Hiçlik.....	284
G.8.1. Uzak Doğu Kültürlerinde	289
G. 8. 2. Felsefede Hiçlik /Yokluk /Boşluk.....	291
G.8.3. Kuvvet Alanları.....	293
G. 8. Boşluk Sırrı ve Mistik Bilgeler	298
G.10. Kur'an'da Yaratılış ve Oluş.....	300
G.11. Hilkat ve Zuhur	306
G.12. Gökler ve Yer Yaratılıyor	309
G.13. Varlık, Varoluş, Tekâmül Düzeni	314